

М.А. Вотінов, О.В. Смірнова

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, Україна

МЕДІАДИЗАЙН У ФОРМУВАННІ ІННОВАЦІЙНИХ КУЛЬТУРНО-ВИДОВИЩНИХ БУДІВЕЛЬ

Стаття присвячена виявленню особливостей формування культурно-видовищних будівель. Визначені критерії диференціації та типологія даних об'єктів. З метою розробки методологічних основ формування об'єктів медіадизайну в міському середовищі в статті визначені засоби та прийоми архітектурного проектування інноваційних культурно-видовищних будівель. Визначені перспективні напрямки формування та тенденції розвитку інноваційних архітектурних об'єктів в міському середовищі з використанням засобів медіадизайну.

Ключові слова: медіадизайн, медіаархітектура, культурно-видовищні будівлі, міське середовище.

Постановка проблеми

У сучасних умовах швидкого темпу життя, постійного руху населення різних країн із однієї частини світу в іншу, гостро постає проблема культурного та національного розвитку. Це зумовлює формування закладів культурного розвитку населення, потенціал використання яких надзвичайно високий: від вирішення локальних подібностей населення до задоволення їхніх соціальних та культурних потреб. Нині відбувається активна інтеграція до світового культурного простору, тому повноцінне та всебічне виявлення й вивчення культурної спадщини з метою виваженого використання і комплексного її збереження – стратегічне, гуманістичне і науково-практичне завдання. Захист вітчизняної культурної і духовної спадщини визнано одним з пріоритетів Стратегії розвитку України. У всебічному розвитку людини одна з ведучих ролей належить культурному вихованню. Отже національні культурні центри відіграють в цьому велику роль. По всьому світу існують такі об'єкти, що відображають культурні традиції того чи іншого народу не лише функціонально, а і в архітектурному образі.

Архітектурний образ культурно-видовищних будівель повинен відповідати сучасності, відображати розвиток та новітні досягнення в області науки, технічних інновацій та дизайну. Тому своєчасним стає вивчення світового досвіду, визначення особливостей формування та розробка науково-обґрунтованих рекомендацій, що дозволять фахівцям вирішувати питання ефективного створення архітектурного середовища культурно-видовищних будівель з використанням засобів медіадизайну.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проведений аналіз наукового досвіду виявив недостатню розвиненість досліджень в сфері архіте-

ктури з використанням засобів медіадизайну. Спроби систематизації сучасних концепцій вдосконалення архітектурного середовища здійснили Л.В. Стародубцева, Ч. Дженкс, К. Фремpton, І.О. Добриціна. Дослідженням в області естетичних аспектів проектування архітектурного середовища займалися: А.В. Іконнікова, Г.Б. Забельшанській, В.П. Мироненко, Н.Я. Крижанівська. Функціональним структурам медіа-об'єктів присвячені роботи А.Р. Зімоненко, В.В. Панова, Ю.Н. Столярова, О. Джорді, А. Беррі, теоретичні концепції в галузі медіа-архітектури японського архітектора Т. Іто. Проте, названі автори вивчали окремі аспекти зазначеної проблеми. В цілому наукових досліджень з проблематики формування архітектури інноваційних будівель і споруд з використанням засобів медіадизайну в міському середовищі фактично немає [1–4], а сучасні культурно-видовищні об'єкти створюються на емпіричному рівні.

Мета та завдання дослідження

Мета статті – виявлення прийомів формування інноваційних культурно-видовищних будівель з використанням засобів медіадизайну.

Завдання дослідження:

1. Визначити роль медіадизайну в архітектурі культурно-видовищних будівель.
2. Виявити прийоми архітектурного формування інноваційних культурно-видовищних будівель з використанням засобів медіадизайну.

Виклад основного матеріалу

Культурно-видовищні будівлі – це багатофункціональні комплекси, призначені для культурного розвитку та проведення відпочинку всіх соціальних груп населення. Це місце зустрічі людини з мистецтвом, воно охоплює не один напрям, і не одну сферу

культури. Проектування культурно-видовищних центрів з позиції їх архітектурних особливостей є досить актуальним. По-перше, такі будівлі є архітектурними домінантами в містобудівній структурі. По-друге, на сучасному етапі, відображаючи суспільне життя, вони є однією з принципових об'єктів міського культурного простору. Створення центрів, клубів і народних будинків прийшло з країн Західної Європи. Протягом всього двадцятого століття будинки культури існували і розвивалися в Іспанії (Casa de la Cultura), Бельгії, Фінляндії (Kulttuuritalo), Франції (Maison de la Culture), Канаді (Maison des jeunes), в країнах Латинської Америки. Клубні установи такого ж типу були створені в країнах соціалістичного табору. Сучасному періоду формування дозвілєвих комплексів характерний відхід від термінів «будинок культури», «палац культури». Вони перейменовані в так звані «центри культури», «концерт-холи», «центри культури та дозвілля» тощо.

В ході пошуків щодо формоутворення сучасних культурно-видовищних центрів перед провідними архітекторами були поставлені певні завдання:

- будівля повинна призначатися як для масового, так і для індивідуального спілкування;
- будівлю слід розташовувати на міській площі або розмішувати центральним фасадом до тої чи іншої міської магістралі;
- зовнішній вигляд будівлі має передавати її функціональне призначення.

В сучасній культурній ситуації виникає нова задача, суть якої в переосмисленні підходів до організації культурно-видовищних об'єктів з урахуванням їх діяльності. Працівникам установ культури необхідно створювати інноваційні форми культурної діяльності (дозвільні, видовищні інновації) в співвідношенні з наявними потребами населення [5].

При розробці проекту культурно-видовищної споруди необхідно вирішувати комплекс таких завдань, як розробка концептуального рішення будівлі згідно з сучасним підходом до проектування об'єкту; організація раціонального функціонального зонування (з можливістю подальшої трансформації), що забезпечує задоволення різноманітних потреб населення міста в відпочинку; вибір прийомів формування прилеглої ландшафту; організація руху транспорту та пішоходів, вирішення місць паркування автотранспорту; створення виразного архітектурно-художнього образу середовища. Важливо проаналізувати існуючий стан та сучасні тенденції проектування культурно-видовищних споруд, враховувати вплив містобудівних, соціальних, техніко-економічних та природних факторів.

В цілому розміщення культурно-видовищного центра на території земельної ділянки залежить від містобудівельної ситуації: розмірів земельної ділянки, її форми, характеру рельєфу, враховується роз-

міщення відносно транспортних магістралей (наявність зупинок різного виду транспорту, можливості автомобільного і пішохідного доступу), видові розкриття з території і на неї. Характер рельєфу та видові розкриття на земельну ділянку зумовлюють розміщення композиційного акценту культурно-видовищного об'єкту. Обов'язковим підчас розміщення будівлі культурно-видовищного центру є урахування її висоти та конфігурації: новобудова не повинна перекивати існуючі пам'ятки архітектури.

За способом розміщення культурно-видовищних будівель слід виділити наступні варіанти: в центрі міста, районні, на приміській території міста, за територією міста. Культурно-видовищні споруди розміщують зазвичай на центральних міських площах, де вони мають організує значення в їх забудові. Обсяг будівлі, відкритий для сприйняття з усіх боків, і з великих відстаней повинен бути розроблений у великому масштабі. Тут слід виділити наступні прийоми розміщення культурно-видовищних центрів на території: лінійне, вільне, центричне та змішане, що за просторовим рішенням може виглядати як окрема будівля або комплекс.

Культурно-видовищні будівлі та комплекси є складними багаторівневими функціонально-планувальними структурами. За площею ділянки та фізичними розмірами вони диференціюються на:

- малі (компактна форма і невелика територія забудови);
- середні (наявність блокованих будівель, середня за площею забудови);
- великі (комплекси, що можуть складатися з одного великого або кількох блоків)
- дуже великі (комплекси, що можуть складатися з одного або кількох великих блоків і займають велику площу забудови).

Щодо поверховості культурно-видовищних центрів слід розділити на наступні типи:

- одноповерхові (1 поверх);
- малоповерхові (2–3 поверхи);
- середньо-поверхові (від 3–5 поверхів);
- багатоповерхові (більше 6 поверхів).

Архітектурно-планувальні рішення культурно-видовищних центрів повинні забезпечувати чіткий розподіл основних груп приміщень та комфортне пересування і користування різними функціональними зонами. Вони повинні бути розташовані в окремих блоках з наявністю між ними коротких і зручних зв'язків, передбачати раціональне поєднання приміщень з відповідними зонами ділянки.

Територія за функціональним призначенням і характером використання розподіляються на зони та передбачає наявність майданів масових дій при головному й основних входах, виставкових майданчиків, павільйонів, галерей або пасажів, танцювально-го майданчика (з естрадою), павільйонів для

настільних ігор, спортивних та фізкультурних розваг, майданів дитячого містечка, атракціонів тощо. Тому на території культурно-видовищного центру слід виділити такі зони: ландшафтно-рекреаційна зона (з організацією місць відпочинку та використанням засобів ландшафтного дизайну; може використовуватися для відпочинку, розподілення людських потоків), автостоянка для відвідувачів (може проектуватися одна чи кілька в залежності від кількості і розміщення входів до центру, а також від тривалості використання – короткочасного чи тривалого), автостоянка для персоналу, господарське подвір'я.

Об'ємно-планувальне, функціональне і конструктивне рішення культурно-видовищної споруди повинно бути технічно, економічно, функціонально раціональним і композиційно виразним. Це досягається на основі системного підходу до формування архітектурного об'єкту, одночасно вирішуються соціально-технічні, архітектурно-будівельні, інженерно-технічні, санітарно-гігієнічні, економічні завдання зі створення виразної образної композиції об'ємно-планувального рішення будівлі.

Головною специфікою культурно-видовищних центрів є поєднання в структурі їх інтер'єрних просторів кількох функцій, одна з яких є провідною, а решта – підпорядкованими. Відповідно до цього формується система функціональних блоків, в межах яких проводиться автономне зонування приміщень. Культурно-видовищні будівлі об'єднують культурна освіта і розвиток, які формуються на основі використання функціональних і планувальних рішень клубних будівель, палаців культури, культурних споруд, музеїв, бібліотек, театрів, спортивних та виховних функцій. Так за переважною діяльністю доцільно класифікувати культурні центри наступним чином: видовищно-розважальні; творчі центри; інформаційно-ділові; культурно-дозвільні; культурно-спортивні; культурно-релігійні тощо.

Сучасні тенденції проектування культурно-видовищних центрів виявили багатоваріантне поєднання функціональних зон з різноманітним наповненням та за потреби можливістю їх адаптації. Незалежно від обраного рішення, повинні бути створені умови для вільного міжособистісного спілкування, розвитку людини. Функціональна структура інтер'єрних просторів сучасних культурно-видовищних центрів повинна включати:

- зону інтегрального простору (рекреаційні зони, зимові сади, простори виставок і спілкування);
- видовищну зону (спеціалізовані або універсальні медіазали з сучасним конструктивно-технічним та автоматизованим забезпеченням для створення певних трансформацій, візуальних ефектів, шоу);
- зону виставкового простору (простори постійних і тимчасових експозицій);

- інформаційно-ділову зону (простори з сучасним технічним оснащенням забезпечення інформаційної діяльності, що об'єднує інформаційний центр, медіатеку, комп'ютеризований простір);

- інтерактивну творчу зону (простори технічного, музичного призначення, художньої творчості);

- сучасну зону адміністративних і обслуговуючих приміщень;

- розважальну зону (з наявністю поверхонь для трансляції інтерактивних відео, просторів для створення 3D голограм, простір для концертів, танців).

Головні приміщення повинні відрізнятися не тільки розмірами, а і геометричним рішенням, мати можливість видозмінюватися. Кожна складова частина інноваційної культурно-видовищної будівлі повинна мати своє просторове рішення залежно від функції, її домінування в структурі комплексу. Важливу роль в композиції центра повинна відігравати видовищна частина, яка може домінувати, але це не обов'язково. Також домінуюча частина центру може складатися з видовищного та розважального блоків.

Об'ємно-просторове рішення інноваційного культурно-видовищного комплексу повинно мати виразний силует та пластику об'ємів, які його складають, крім того будівля має відповідати образу сучасних архітектурних об'єктів подібного призначення, а також мати ознаки архітектурного ансамблю (пропорційні співвідношення частин між собою та співвідношення з оточуючими об'єктами, єдині масштабні характеристики, поєднувати стильові особливості, матеріал, кольорові рішення тощо). В об'ємно-просторовому рішенні культурно-видовищної будівлі необхідно застосування сучасних медіа технологій, пов'язаних як з інженерним забезпеченням комплексу (енергозберігаючі інноваційні технології, освітлення тощо), так і з її формоутворенням (досягнення у галузі не лінійної, кінетичної, біонічної архітектури).

Таким чином, зовнішній вигляд культурно-видовищної споруди визначається її об'ємно-планувальним рішенням, в якому повинні бути ясно відображені внутрішній зміст, структура будівлі і її містобудівне значення. Так різноманіття схем побудови ядра культурно-видовищної будівлі (залу для глядачів і сцени) і пов'язаних з ним глядацької і сценічної частин будівлі створює передумови для різноманітності композиційних рішень зовнішнього обсягу і інтер'єрів споруди. Поєднання великих зальних просторів глядацької частини – вестибюля, фойє, залу для глядачів – з іншими, дрібнішими її приміщеннями дає можливість побудови різноманітних інтер'єрів, контрастних за обсягом, масштабом, обробкою і архітектурною характеристикою. Основний принцип такого підходу до інтер'єру – ясність і логічна послідовність у взаємозв'язку приміщень і в наростанні вражень для глядачів від входу до залу.

Слід зазначити, що створення сучасної культурно-видовищної будівлі – це новий підхід до культурного розвитку населення, який дозволяє забезпечувати, з одного боку, єдність різних структур та установ культури, а з іншого – інтеграцію всіх видів управління сферою дозвілля. Головне завдання інноваційних культурно-видовищних медіа будівель передбачає поєднання соціальних функцій громадської споруди і технологічних функцій мультимедійних об'єктів. У XXI ст. з'являються різноманітні інформаційні технології, які стали засобом формування інноваційних культурно-видовищних будівель, створених з використанням засобів медіадизайну, що посилюють їхній образний вплив. З використанням прийомів медіаархітектури та дизайну інноваційні культурно-видовищні будівлі стають композиційними акцентами в міському середовищі у вечірній час [6, 7]. Це передбачає формування інноваційних культурно-видовищних будівель з динамічною модуляцією світло-кольорових композицій на вертикальних і горизонтальних поверхнях об'єму будівлі і в структурі інтер'єрних просторів у вечірній і нічний час. Наразі найбільше поширилися медіа-фасади (світло-кольоровий дизайн будівлі), сенсорні поверхні («живий рухомий фасад») та інтерактивні поверхні в інтер'єрах будівлі.

Медіа-фасад – це органічно вбудований в архітектурний вигляд будівлі дисплей довільного розміру і форми (займає частину фасаду будівлі або покриває весь об'єм будівлі) для трансляції текстових і графічних зображень на її поверхні (малюнків, піктограм, відео-роликів). Медіа-фасади можуть бути різних типів: модульні (найбільш прості в виробництві, збираються в єдину конструкцію з окремих світлодіодних елементів), світлові екрани (гнучкі, прозорі та практичні конструкції, які збираються на основі металевих сіток), рейкові (класичні з високою якістю зображення), кластерні та сітчасті. Використання медіа фасадів при створенні культурно-видовищних будівель може виконувати цілу низку функцій: естетичну (архітектурно-художню), інформативну, виховну, соціальну, комунікативну, релаксаційну, розважальну тощо.

Сенсорні горизонтальні та вертикальні поверхні також активно впроваджуються в архітектурні об'єми інноваційних культурно-видовищних будівель, бо здійснюють на людину велике емоційне враження за рахунок певної взаємодії з людиною і середовищем (вібрація, наявність елементів керування з тактильним зворотнім зв'язком, реагування на перепад температурного режиму).

Такі технології дозволяють створити фірмовий стиль інноваційних культурно-видовищних будівель та завдяки цьому сформувати імідж міста в цілому [8]. Загалом медіа-архітектура та дизайн дозволяють

створити унікальний художній образ будівель у вечірній час, а також сприяють різноманітності вигляду міста за рахунок використання таких прийомів:

– прийом багатофункціональності структури включає в себе взаємозамінність різних функціональних блоків. Здійснює формування культурно-видовищних будівель шляхом об'єднання різних функціональних структур з використанням сучасних технологій та елементів-трансформерів [9–11];

– прийом інтеграції з середовищем допомагає створити медіапростори з найкращими видовими точками, візуально розширює внутрішній простір за рахунок атріумів та панорамних вікон або інтерактивних можливостей, органічно взаємозв'язує ділянки забудови з територією будівлі. Цей прийом також бере участь у кліматичній адаптації та образній трансформації культурно-видовищних будівель;

– прийом використання національних традицій зумовлює вживання місцевих матеріалів та використання певних регіональних мотивів у вирішенні фасадів і інтер'єрів культурно-видовищних будівель з виявленням та підсвічуванням їх декоративних властивостей в вечірній час;

– прийом комплексності забезпечує комплексний підхід до планувальних вирішень культурно-видовищних будівель, універсальність і взаємозамінність їх внутрішніх просторів, допомагає виявити чіткі функціональні взаємозв'язки по вертикалі і по горизонталі з використанням медіаелементів;

– прийом гнучкості і комунікативності простору передбачає застосування прийому інформативності внутрішнього простору. Забезпечує зв'язок внутрішньої і зовнішньої реклами, світлові ефекти, впроваджує чітку взаємодію між різноманітними інтерактивними зонами об'єкту;

– прийом доступності та адаптивності надає культурно-видовищним будівлям здатності трансформуватися в залежності від необхідних потреб, розширювати внутрішній простір за рахунок мобільних та інтерактивних елементів, найкращих видових точок. Цей прийом налагоджує доступність функціональних зон та впроваджує інформативність архітектурного середовища за рахунок реклами, візуальних комунікацій;

– прийом стильової єдності об'єднує композиції фасадів загальною стильовою ідеєю, синтезує національні традиції стилістики та архітектурних деталей в єдину художню систему, характеризується використанням художньо-естетичних особливостей, вирішень об'ємно-просторової композиції різних функціональних блоків будівлі. Цей прийом дає можливість розширення та застосування національних орнаментів і сучасних технологій медіа архітектури та дизайну, нелінійних, біонічних пластичних форм в образі основного об'єму.

В перспективі архітектурне середовище інноваційних культурно-видовищних будівель буде вдосконалюватися з урахуванням особливостей визначальних чинників за напрямками, пов'язаними з застосуванням інноваційних технологій і нових будівельних матеріалів [7–10]. Буде здійснюватися впровадження інженерних систем, а також використання відновлюваної енергетики та універсальних конструктивних рішень, що дозволить створювати новий вигляд будівель. Культурно-видовищні будівлі з інтелектуальними медіасистемами автоматичного управління будуть здатні оптимізувати свою об'ємно-планувальну структуру за спеціальними комп'ютерними програмами. Все більшого поширення отримає просторова адаптація, що провокує зміну об'ємно-просторового рішення будівель.

В результаті, основними перспективними напрямками, які сприяють вдосконаленню архітектурного формування інноваційних культурно-видовищних будівель з використанням засобів медіадизайну є:

- використання медіаелементів в структурі будівель для досягнення стильової єдності, візуального і функціонального розмаїття та поліпшення естетики середовища;
- створення універсальних медіапросторів із забезпеченням можливості їх видозміни;
- використання передових технологій, архітектурно-художніх і інженерно-технічних досягнень для структурного формування (структурування об'єму з урахуванням функціонального призначення об'єкта, проведення робіт по створенню ефективних технічних систем);
- впровадження автоматичних «інтелектуальних» медіасистем та створення єдиної енергетичної системи, розрахованих на максимально раціональне споживання енергії;
- виявлення нетрадиційного художнього образу за допомогою оригінального силуету забудови, доміант і медіаакцентів зорової комфортності, основних точок сприйняття будівлі;
- досягнення інформативності об'єкту (зміна фізичних параметрів будівель, інтеграція елементів реклами в інтер'єри та екстер'єри будівель).

Так поширення сучасних технічних та комп'ютерних засобів при формуванні інноваційних культурно-видовищних будівель може призводити до позбавлення людини відчуття реальності, коли архітектура, як тип просторового носія, безпосередньо передає образ, простір та досвід сцени. А концепція і пристрої візуальної та додаткової реальності застосовуються у повсякденному житті з великою швидкістю і передбачають, що в майбутньому будівництві вистачить шести фасадів з бетону і весь зміст відобразатиметься на пристроях автоматизованими інтелектуальними медіасистемами.

Висновки

У результаті проведеного дослідження були сформульовані такі висновки:

1. Встановлено, що розвиток міського середовища вплинув на необхідність появи нового типу архітектурних об'єктів – інноваційних будівель, сформованих з використанням засобів медіаархітектури і дизайну, несучих важливу соціальну функцію – адаптацію людини в інформаційному середовищі. Так в ХХІ ст. великого поширення набуло створення інноваційних архітектурних медіа будівель з культурно-видовищною функцією. Визначено, що вони представляють собою середовищні об'єкти, призначені для різних функціональних процесів життєдіяльності населення в міському середовищі із застосуванням трансформованих технічних елементів в об'ємно-просторовій структурі, а також із використанням мультимедійних технологій.

2. Проведений аналіз накопиченого досвіду створення інноваційних культурно-видовищних будівель з використанням засобів медіадизайну дозволив виявити прийоми їх архітектурного формування. Встановлено, що такі об'єкти в своїй об'ємно-просторовій структурі повинні становити інтегровану систему з якісними характеристиками мобільності (планувальна рухливість предметно-просторового середовища; адаптивності (здатність системи пристосовуватися до умов певного середовища); кінетичності (створення конструктивної системи будівель із механізмами руху), досягненням стильової єдності, інтеграції автоматичних «інтелектуальних» елементів та систем в структуру фасадів з метою покращення умов експлуатації та створення унікального художнього образу. Визначено, що в перспективі формування інноваційних культурно-видовищних будівель і комплексів з використанням медіаархітектури та дизайну отримає ще більшого розвитку та матиме величезний вплив на свідомість і світогляд людей, перш за все, за рахунок придання цим будівлям окрім фізичної, ще і віртуальної оболонки (вирозного індивідуального архітектурно-художнього образу), а також нової функції джерела інформації (використання поверхонь архітектурних об'єктів як проєкційних екранів).

Література

1. Шимко В.Т. *Архитектурно-дизайнерское проектирование. Основы теории (средовой подход)* / В.Т. Шимко. – Москва : Архитектура-С, 2009. – 224 с.
2. Ежов В.И. *Архитектура общественных зданий и комплексов* / В.И. Ежов, С.В. Ежов, Д.В. Ежов. – Киев : ВИСТКА, 2006. – 380 с.
3. Цайдлер Э.Н. *Многофункциональная архитектура. Пер. с нем. Multi-use architecture* / E.N. Zeidler – Karl Kramer Verlag Stuttgart. – Москва : Стройиздат, 1988. – 187 с.
4. Мунипов В.М. *Эргономика* / В.М. Мунипов, В.П. Зинчен-

ко. – Москва : Логос, 2001. – 356 с.

5. Типологические основы формирования инновационных зданий в городской среде : монография / О.В. Смирнова ; Харьков. нац. ун-т гор. хоз-ва им. А.Н. Бекетова. – Харьков : ХНУГХ им. А.Н. Бекетова, 2017. – 189 с.

6. Игошев Б.М. История технических инноваций : учеб. пос. / Б.М. Игошев, А.П. Усольцев. – Москва : Наука, 2013. – 400 с.

7. Орельская О.В. Современная зарубежная архитектура : учеб. пос. / О.В. Орельская. – М. : Академия, 2006. – 272 с.

8. Інноваційні прийоми формування інтерактивних будівель і споруд у міському середовищі : монографія / М.А. Вотінов, О.В. Смирнова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2019. – 112 с.

9. Ткачев В.Н. Архитектурный дизайн : функциональные и художественные основы проектирования : учеб. пос. для студ. вузов / В.Н. Ткачев : Архитектура-С, 2006. – 352 с.

10. Ходидья Ф. Новейшая архитектура / Ф. Ходидья. – М. : Астрель, 2015. – 192 с.

11. Шубенков М.В. Структурные закономерности архитектурного формообразования / М.В. Шубенков. – М. : Архитектура-С, 2006. – 320 с.

References

1. Shimko, V.T. (2009). Architectural design. Fundamentals of theory (environmental approach). *Architecture-S, Moscow*.
2. Yezhov, V.I., Yezhov, S.V., Yezhov, D.V. (2006). Architecture of public buildings and complexes. *VISTKA, Kiev*.
3. Zeidler, E.N. (1988). Multifunctional architecture. *Trans. from German. Multi-use architecture. K. Kramer Verlag Stuttgart. Stroyizdat, Moscow*.
4. Munipov, V.M., Zinchenko V.P. (2001). *Ergonomics. Logos, Moscow*.

5. Smirnova, O.V. (2017). Typological foundations of the formation of innovative buildings in the urban environment. *Monograph. O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, Kharkiv*.

6. Igoshev, B.M., Usoltsev, A.P. (2013). History of technical innovations. *Textbook. Nauka, Moscow*.

7. Orejskaya, O.V. (2006). Modern foreign architecture. *Textbook. Academy, Moscow*.

8. Votinov, M.A., Smirnova, O.V. (2019). Innovative methods of forming interactive buildings and structures in the urban environment. *Monograph. O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, Kharkiv*.

9. Tkachev, V.N. (2006). Architectural design: functional and artistic foundations of design: textbook. manual for stud. Universities. *Architecture-S, Moscow*.

10. Hodidya, F. (2015). Newest architecture. *Astrel, Moscow*.

11. Shubenkov, M.V. (2006). Structural patterns of architectural shaping. *Architecture-S, Moscow*.

Рецензент: доктор мист., професор О.Ю. Оленіна, Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, Україна.

Автор: ВОТІНОВ Максим Алевкович
кандидат архітектури, доцент, завідувач кафедри
Харківський національний університет міського
господарства імені О.М. Бекетова

E-mail – yotinelly@ukr.net

ID ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2966-2898>

Автор: СМІРНОВА Ольга В'ячеславівна
кандидат архітектури, доцент, доцент кафедри
Харківський національний університет міського
господарства імені О.М. Бекетова

E-mail – o.l.y.a@mail.ru

ID ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0896-7227>

MEDIA DESIGN IN THE FORMATION OF INNOVATIVE CULTURAL AND ENTERTAINMENT BUILDINGS

M. Votinov, O. Smirnova

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, Ukraine

The article is devoted to identifying the design features of innovative cultural and entertainment buildings using media architecture and design tools to develop methodological foundations for their formation. Criteria for differentiation of these objects have been determined. The article presents the main typological characteristics of cultural and entertainment buildings using the means of media architecture and design. The functional components of this type of architectural object and complex have been determined. Modern fundamental approaches and the main trends in urban planning, spatial organization and architectural and planning solutions of innovative cultural and entertainment buildings using media architecture and design are identified. The article analyzes foreign experience in designing innovative cultural and entertainment buildings using media architecture and design. Trends in the formation of their volumetric-spatial structure have been determined. The factors influencing the formation of innovative cultural and entertainment buildings and complexes in the urban environment are identified. The article provides definitions of the concepts of "media architecture" and "media facade". The methods of architectural and design formation of innovative cultural and entertainment buildings using the means of media architecture and design are revealed: the method of multi-functional structure, the method of integration with the environment, the method of using national traditions, the method of complexity, the method of flexibility and communicativeness of space, the method of accessibility and adaptability (setting up a universal space), the reception of stylistic unity. The perspective directions of formation and development trends of innovative architectural objects in the urban environment with the use of media design means are determined.

Keywords: mediadesign, mediaarchitecture, cultural and entertainment buildings, urban environment.